

Hoofdstuk 3. De Samaritaanse Pentateuch.

Een belangrijke gebeurtenis in het jodendom van na de ballingschap was de afscheiding van samaritanen en joden. De samaritanen stichtten waarschijnlijk in de loop van de vierde eeuw voor Christus een eigen heiligdom op de sinds eeuwen heilige berg Gerizim bij Sichem. Bij dit schisma namen de samaritanen de Heilige Schrift van het jodendom in de toenmalige omvang mee. Deze Heilige Schrift was de Pentateuch (de eerste vijf boeken van Mozes: dus de Thora: de eerste vijf Bijbelboeken Genesis tot en met Deuteronomium).

Zo kent dus de Oudtestamentische wetenschap een Pentateuch in een samaritaanse versie die overgeleverd is in het Oud Hebreeuws. Deze Samaritaanse Pentateuch is in 1616 na Christus gevonden. Het probleem is dat de tekst van deze Pentateuch in 6000 gevallen afwijkt van de Masoretische tekst van de Tenach al betreffen dat veelal kleinigheden die niet van invloed zijn op de betekenis ervan.

Toch is vast komen te staan dat de Samaritaanse Pentateuch volgens geleerden in circa 1900 plaatsen overeenstemt met de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament, wat van belang is voor het vaststellen van het gezag van de Septuaginta. En tevens is vast komen te staan dat het Nieuwe Testament op enkele plaatsen overeenstemt met de Samaritaanse Pentateuch en niet met de Masoretische tekst. Voor een deel zal dat te verklaren zijn uit de controverse tussen jodendom en christendom.

Het oudst bekende handschrift van de Samaritaanse Pentateuch in boekvorm bevindt zich in de universiteitsbibliotheek van Cambridge in Engeland.